

ERAS PROTOKOL U PACIENTŮ PODSTUPUJÍCÍCH CHIRURGICKÝ VÝKON NA PANKREATU

Autor: Marek Sedláček
Školitel: MUDr. Jakub Papaj

Klinika anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny FNOL

Lékařská
fakulta

Úvod

Enhanced Recovery After Surgery (ERAS) je soubor postupů zahrnující multidisciplinární přístup k pacientovi v celém perioperačním období. Smyslem konceptu ERAS je minimalizace komplikací souvisejících s operačním výkonem, rychlejší zotavení a následně i snížení morbidity a zkrácení doby hospitalizace. Klíčová je mezioborová spolupráce, především praktického lékaře, anesteziologa, chirurga, nelékařského personálu a fyzioterapeuta.

Základními principy ERAS protokolů jsou:

Před operací

- edukace pacienta
- kompenzace chronických chorob
- optimální nutriční stav
- vynechání abúzu
- správná antibiotická profylaxe

Během operace

- optimální anesteziologický a chirurgický management
- prevence tepelných ztrát
- správná volumoterapie

Po operaci

- časná mobilizace a perorální výživa
- časně odstranění všech invazivních vstupů
- správná péče o operační rány
- optimální léčba bolesti a prevence nevolností
- podpora samostatnosti a psychického stavu

Cíle

Cílem výzkumu byla analýza adherence personálu k ERAS protokolům, identifikace problémových bodů při implementaci ERAS a tím zlepšení compliance personálu.

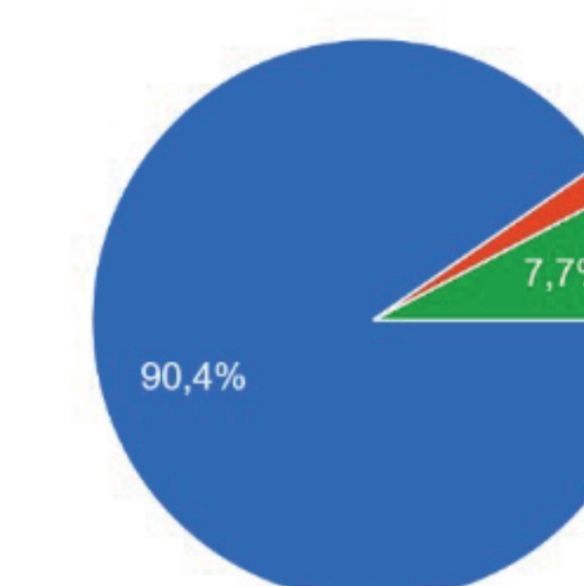
Metodika

Výzkum byl proveden formou anonymního dotazníku. Zúčastnilo se ho celkem 54 lékařů Kliniky anesteziologie, resuscitace a intenzivní medicíny Fakultní nemocnice Olomouc.

Výsledky

V následujících grafech poukážeme na zásadní body našeho výzkumu. Drtivá většina respondentů (90,4 %) uvedla implementaci ERAS postupů v Olomoucké fakultní nemocnici jako žádoucí. Pouze 4 lékaři považují aktuální perioperační péči za dostatečnou a necítí potřebu zavádět nové postupy. (GRAF 1). 47 lékařů (88,7 %), kteří vidí v ERAS smysl, jsou také ochotni se na jejich implementaci a dodržování podílet.

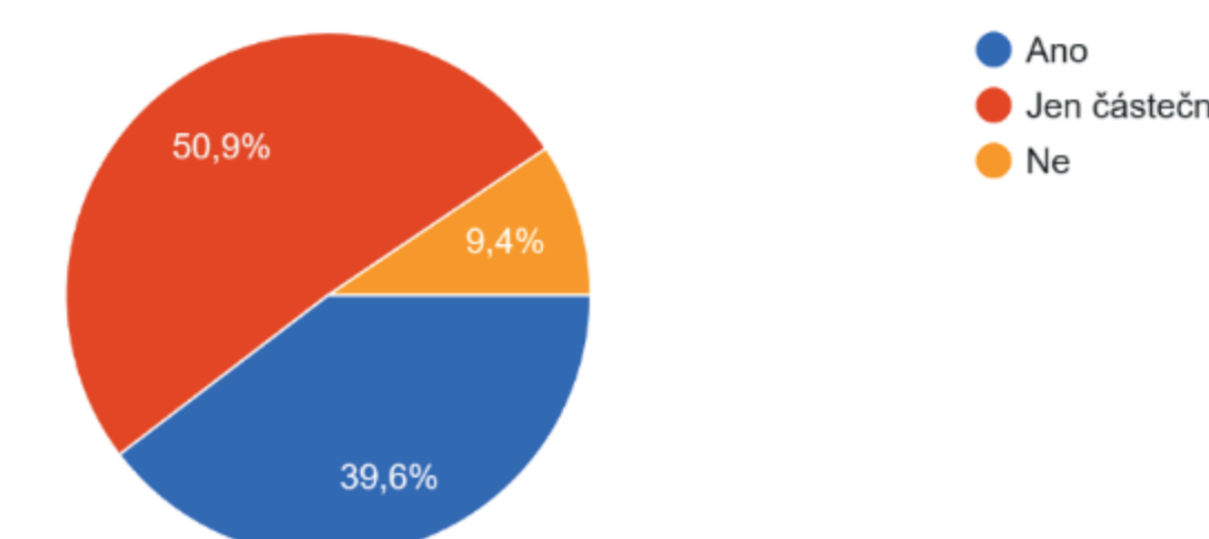
A) Je potřebné a žádoucí implementovat ERAS v naší nemocnici?
52 odpovědí

- Ano
- Ne, protože to není možné implementovat v naší nemocnici
- Ne, protože perioperační péče v naší nemocnici je na vysoké úrovni i bez ERAS protokolů

GRAF 1

A) Byl/a jste dostatečně seznámen/a s ERAS protokoly v naší nemocnici?
53 odpovědí

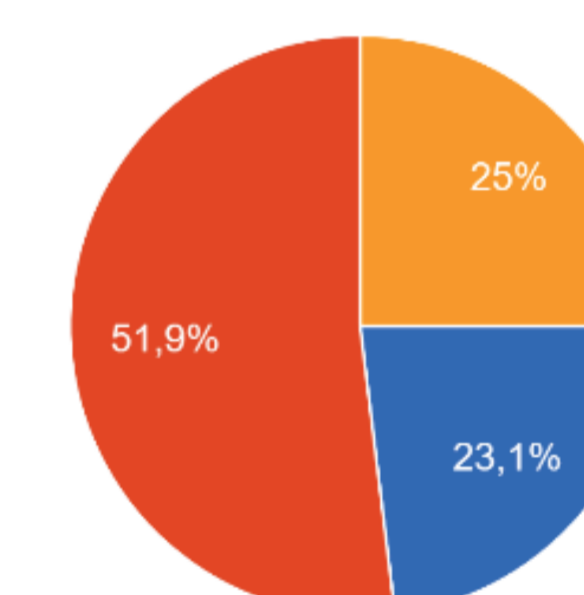

GRAF 2

Důležitým zjištěním však je, že více než polovina lékařů (50,9 %) nebyla dle jejich odpovědí dostatečně seznámena s ERAS postupy a nejsou si přesně jisti, co se od nich v rámci ERAS požaduje. (GRAF 2). K lepší informovanosti by podle nich vedlo vytvoření společné složky s výukovými materiály na disku pracovních počítačů KARIM (63,5 %), nebo společná probírání ERAS protokolů na ranním sezení před směnami (32,7 %).

O problematice obsahu a rozsahu ERAS protokolů si 51,9 % respondentů myslí, že by originální protokoly měly být od základů upraveny a přizpůsobeny prostředí a provozu Fakultní nemocnice Olomouc, pouze 23,1 % by protokoly přijali bez úprav. (GRAF 3).

A) Obsah a rozsah ERAS protokolů:
52 odpovědí

- ERAS protokol by měl být implementován podle originálních protokolů ERASsociety bez úpravy a zásahů
- Protokoly by měly být od základů upravené a přizpůsobené našim podmínkám
- Měli by se upravit ty body originálních protokolů, které značně mění dosavadní praxi

GRAF 3

A) Jakou formu by měli mít ERAS protokoly?
53 odpovědí

GRAF 4

V neposlední řadě byli lékaři dotázáni na formu, ve které by měly být ERAS protokoly zavedeny, ani zde není jednoznačná shoda. 43,4 % preferuje papírovou formu založenou v dokumentaci pacienta, zatímco 49,1 % by raději zvolilo formu elektronickou. (GRAF 4).

Závěr

Z výsledků studie vyplynulo, že lékaři KARIM se chtějí podílet na implementaci ERAS a považují za nevyhnutelné implementovat ERAS ve Fakultní nemocnici Olomouc. Personál má zájem se dál profesně rozvíjet v oblasti anesteziologie a perioperační medicíny. Pro koordinátory ERAS je tahle studie impulsem pro zlepšení v oblasti dostupnosti odborných textů, přednášek a zvýšení informovanosti personálu KARIM o ERAS protokolech. Studie dále ukázala nutnost zvýšit povědomí o důležitosti adherence k originálním ERAS protokolům s co nejmenšími úpravami.